

PÅ SYDSPIDSEN
AF AMAGER

KONGELUNDSFORT

KØBENHAVNS
BEFÆSTNING

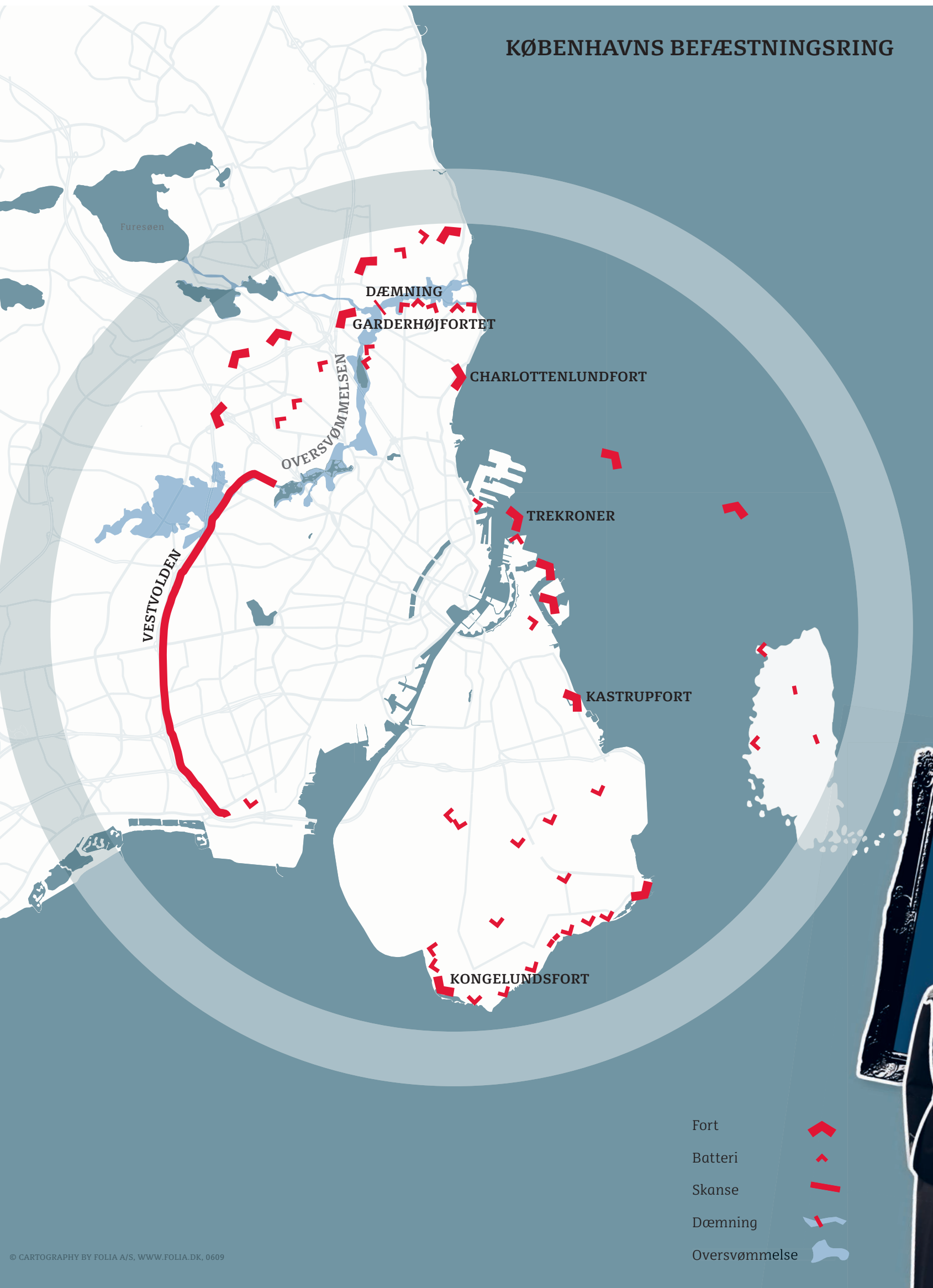
KØBENHAVNS
BEFÆSTNING

OM PROJEKTET

Et partnerskab bestående af Realdania, Skov- og Naturstyrelsen og Kulturarvsstyrelsen arbejder for at vække Københavns gamle forsvarsværk til live.

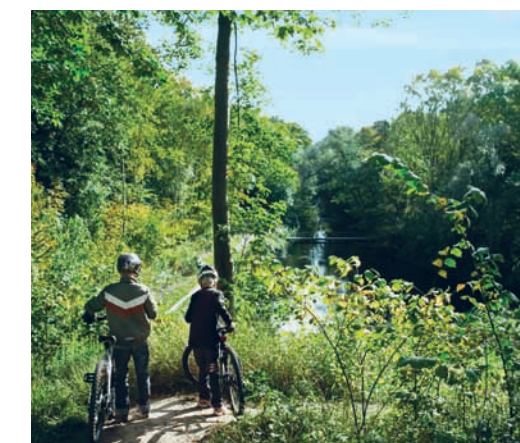
Befæstningsringen skal genoplives, så den kan udnyttes rekreativt, og dens historie blive fortalt. Partnerskabet lægger vægt på sammenhængende initiativer, der øger opmærksomheden på Befæstningens helhed.

Kongelundsfort ejes af Dragør kommune.

© CARTOGRAPHY BY FOLIA A/S, WWW.FOLIA.DK, 0609

HVAD ER KØBENHAVNS BEFÆSTNING?

Et stort forsvarsværk

Danmark led et svidende nederlag i krigen mod Tyskland i 1864. For at sikre nationens overlevelse, i tilfælde af konflikt mellem stormagterne, blev der i årene 1885-1894 anlagt en enorm befæstningsring om hovedstaden.

Ringene bestod af et stort antal forter og batterier, et oversvømmelsesanlæg og den næsten 15 km lange Vestvold. Befæstningen kom dog aldrig i krig, og i lang tid har de fleste anlæg ligget øde og ubemærket hen. Men nu er Københavns Befæstning genoplivet, og publikum kan gå på opdagelse i de fascinerende dele af Danmarks historie.

www.befaestningen.dk

SÅDAN KOMMER DU TIL KONGELUNDSFORT

Bus: Tag linie 33
til Sydvestpynten.
Transporttid fra
Rådhuspladsen
ca. 45 min.

Adresse:
Kalvebodvej 265
2791 Dragør

GPS: 55.56226, 12.56625

Besøg på anlæg og forter
sker på eget ansvar.

SMARTPHONE

Med Befæstningens smartphone-applikation kan du bruge din telefon som elektronisk kikkert. Når du står på Kongelundsfort, kan du ved hjælp af applikationen få overblik over hele befæstningsringen. Send en sms med teksten "KBHB" til 1919 og modtag et link til applikationen. Det er gratis.

VELKOMMEN TIL KONGELUNDSFORT

På sydspidsen af det grønne Amager ligger Kongelundsfort, der blev bygget under 1. Verdenskrig. Det var Københavns sydligste forsvarsanlæg. Fortet har en unik oversigt ud over Køge Bugt og giver et interessant indblik i datidens forsvaret af hovedstaden.

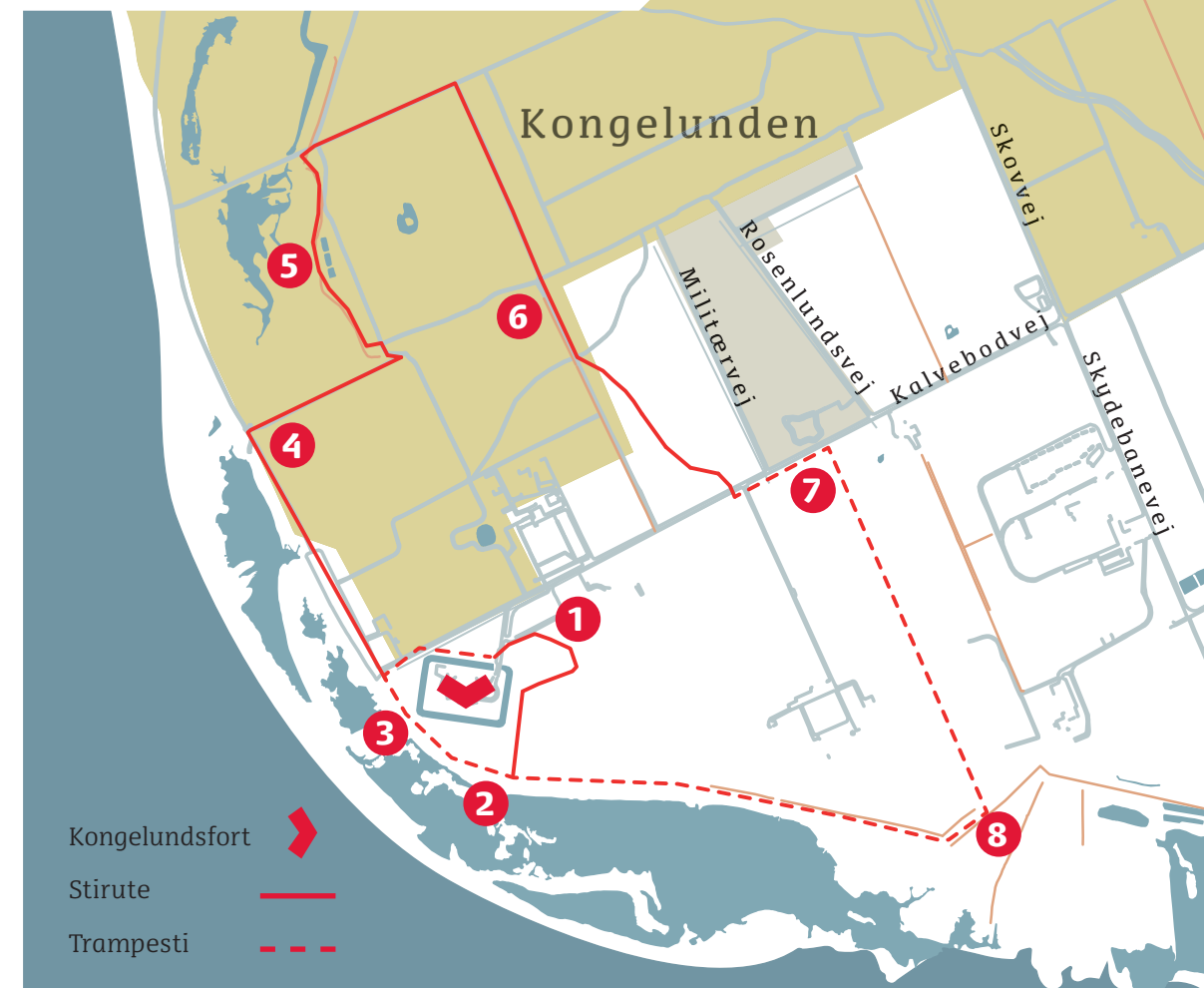
Beskyttelse mod syd

Kongelundsfort blev oprindeligt bygget som et kystbatteri i Københavns Søbefæstning i 1914-1916, og er dermed et af de sidst opførte anlæg i søbefæstningen. Da det blev bygget, var dets opgave at dække sejlerenderne ind til København fra syd og beskytte de minefelter, der var udlagt i Køge Bugt for at forhindre fjendtlige styrker i at gå i land eller bombardere byen herfra.

Fra batteri til fort

I 1938-39 blev Kongelundbatteri ombygget til et fort, dvs. en forsvarsstilling, hvorfra man kan skyde i alle retninger. De tunge haubitsere blev udskiftet med skibskanoner, der havde en skudvidde på over 16 km. I fortets bombesikre kasematbygning blev der indrettet kommando- og ildledercentral samt ammunitionsrum. Endelig blev der opført en ny mandskabsbarak.

RUNDT OM FORTET

STISYSTEM RUNDT OM KONGELUNDSFORT

Kongelundsfort er ikke alene placeret strategisk godt, men er også smukt beliggende i et unikt naturområde. Fra fortets platforme og tårn er der en storslået udsigt til både strandene og Køge Bugt. Du kan nyde din madpakke på fortet, hvor der er opstillet borde og bænke.

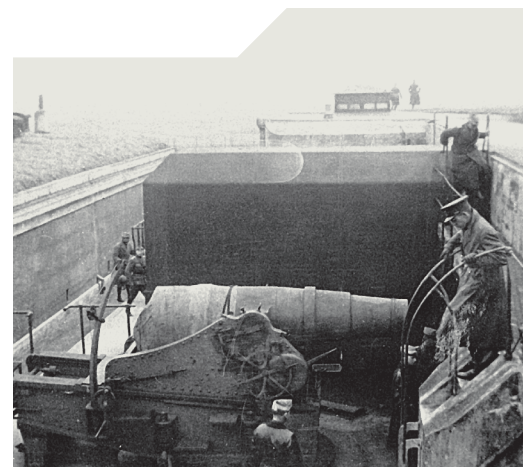
Rundt om fortet finder du et stisystem, der kan føre dig gennem skov, mark, strand og eng. Ruten går over trampesti og eng, og er derfor ikke for gangbesværede eller barnevogne. Du kan orientere dig på kortet her på siden.

ET FIRKANTET ANLÆG

Kongelundbatteri blev opført som et firkantet anlæg omgivet af en vandfyldt grav. Vandgraven blev dækket af to rekylgeværstillinger, der skulle sikre, at en angriber ikke trængte ind på selve batteriets område. Øverst på batteriet var der opstillet to kikkertstationer, så man kunne se en fjende nærme sig på lang afstand, og to store projektører, der kunne belyse farvandet foran.

ARMERING

Kongelundbatteri var bevæbnet med fire 29 cm haubitsere, fire 75 mm kanoner og to 47 mm kanoner. Haubitserne blev flyttet fra Lynetten på en blokvogn trukket af damptrømler. Med en vægt på 11 tons pr. stk. forårsagede flytningen af haubitserne store skader på vejene.

FORTET I DAG

I 1959 blev fortet taget i brug som et luftforsvarsanlæg og der skete en del ombygninger. Fortet blev nedlagt den 1. juli 1982 og Dragør Kommune overtog det i 1996. I dag er den oprindelige kasematbygning bevaret, ligesom fundamenterne til de oprindelige haubitsere også kan ses. Ovenpå bygningen findes stadig en kikkertstation.

1 LUFTVÆRNSBATTERI

Efter 2. Verdenskrig blev forsvaret af København styrket, bl.a. med anlæggelse af en række luftværnsbatterier. Kongelundsfortet blev ombygget til en radarstation, der skulle styre ét af disse batterier, der lå på det inddæmmede område ved Kalvebod Fælled. Bag fortet blev der opført et nærforsvarsbatteri på en kunstig høj. Det var bevæbnet med 40 mm kanoner og højen kaldes derfor i dag 40 mm-højen

2 KIKKESTENEN

Den firkantede granitsten er et opmålingspunkt, der blev anbragt herude på Amagers sydvestligste punkt allerede i 1838. Stenen er opført som led i det system, der før i tiden blev brugt til opmåling og kortlægning af Danmark.

3 VOLDGRAVEN

Fortet var fra begyndelsen omgivet af en voldgrav, der skulle forhindre en fjende i at trænge helt frem. Fra stien kan man se den ene af to nærforsvarsstillinger – kaponierer – af beton, hvorfra man kunne beskyde fjender, der forsøgte at forcere voldgraven.

4 HESTEFÆLLEDEN

I starten af 1800-tallet var der på hele det sydvestlige Amager fælles græsning for kreaturerne fra Store Magleby. Kongelunden blev anlagt i 1818 for at kunne forsyne det skovløse Amager med brænde, men også for at kongen kunne gå på jagt efter bl.a. fasaner, der blev sat ud i skoven. Efterhånden blev Kongelunden et udflugtsmål for københavnere.

5 SKOVSKANSERNE

Under 1. Verdenskrig blev der langs Amagers sydkyst bygget en lang række midlertidige feltbefæstningsanlæg. Deres opgave var at imødegå et angreb mod København fra syd. I Kongelunden opførtes to skanser og to batterier.

6 SOLDATERLEJRE

Under 1. Verdenskrig var Danmark neutralt, men alligevel blev op mod 60.000 værnepligtige indkaldt til den såkaldte sikringsstyrke. En del af styrken lå på det sydlige Amager, og fra 1916 opførtes barak- og teltlejr og én af dem, Skovlejren, lå her lidt syd for Kongelunden.

7 MILITÆRET PÅ FÆLLEDEN

Militærvej var under 1. Verdenskrig hærens adgangsvej til soldaterlejren og befæstningsanlæggene i skoven. I dag fortæller vejen historien om, hvordan det sydvestlige Amager i næsten hundrede år har været en vigtig del af hovedstadens forsvaret.

8 SKANSER LANGS KYSTEN

Da 1. Verdenskrig brød ud i 1914, blev der omgående anlagt en feltbefæstet linie i terrænet tværs over det midterste af Amager. I løbet af krigen rykkede man denne linie frem til øens sydkyst og der blev anlagt batterier, skanser og skyttegrave. Befæstningen blev kaldt Sydamererstillingen, og foran den blev placeret et pigtrådshegn.